

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

אגף התזונה

Nutrition division

עמותת הדיאטנים והתזונאים בישראל

מה תפקיד הדיאטנים כחלק במגפת ה- COVID-19 - קורונה ?

יתכן ואתם תוהים כיצד דיאטנים קשורים למגפת ה- COVID-19, או בשמה הפופולרי - קורונה. זו למעשה לא מחלה הניתנת למניעה באמצעות מזון, תזונה ואף תוסף תזונה לא ימנע מכם הדבקה במחלה.

על כן, נענה על כמה שאלות עיקריות כדי להסביר את התפקיד הקריטי שדיאטנים ממלאים כדי להציל חיים בחולי COVID-19.

מה הקשר בין דיאטנים לטיפול בקורונה - COVID-19 ?

מרבית החולים ביחידה לטיפול נמרץ (ICU) יהיו תחת השפעת תרופות הרגעה והרדמה, מונשמים, ויקבלו מזון, נוזלים ותרופות דרך צינורית הזנה. צינורית הזנה משמשת להעברת כל רכיבי המזון, בעיקר חלבון וקלוריות הנדרשים כדי לעמוד בצרכים של הגוף במהלך מחלה קריטית. במקרים מסוימים, תזונה ונוזלים יועברו ישירות לווריד.

הדיאטנים חיוניים כדי להבטיח שהתזונה תינתן בדרך הבטוחה ביותר עבור כל מטופל. דיאטנים מומחים בהערכת הדרישות התזונתיות של המטופל, תוך התחשבות בגיל, מין ומצבים רפואיים בסיסיים אחרים שעשויים להיות לחולה.

מה עושים דיאטנים בטיפול נמרץ כדי להילחם בקורונה - COVID-19 ?

דיאטנים בטיפול נמרץ מטפלים באנשים עם מחלות מסכנות חיים. יש להם ידע, מיומנויות ומומחיות מפותחים מאוד לניהול המצבים המורכבים שנראים בקרב חולים קריטיים. לדוגמה, תרופה המשמשת להרגעה של מטופלים בטיפול נמרץ מכילה קלוריות (משומן) שצריך לקחת בחשבון בעת קביעת תוכנית ההזנה. הזנת יתר של קלוריות מזיקה לחולי טיפול נמרץ בשלב האקוטי של המחלה. כשל רב מערכתי (כשל של מס' אברים חיוניים) הינו סיבוך נוסף שנראה בקרב מטופלים בטיפול נמרץ. הדיאטנים צריכים לקחת בחשבון את הטיפולים וההתערבויות שהמטופלים עוברים על מנת להבטיח את כלל הצרכים התזונתיים שיינתנו בבטחה. מצבו של המטופל יכול להשתנות במהירות במהלך אשפוזו בטיפול נמרץ. דיאטנים בטיפול קריטי צריכים להיות מהירי תגובה והחלטה לשינויים המתרחשים. הדיאטנים בטיפול נמרץ מודעים וזמינים בכל עת לשינויים האמורים, בזכות עבודת צוות צמודה עם כלל המטפלים.

במהלך מגיפת הקורונה - COVID 19, לדיאטנים בטיפול נמרץ יש גם תפקיד עצום בהשכלה והכשרה של דיאטנים שאינם מתמחים בטיפול בחולים בטיפול נמרץ, כדי לסייע בניהול תזונתי של המספר ההולך וגובר של חולים קריטיים המאושפזים בבית החולים. זה כרוך בהכשרת עמיתינו כיצד להעריך ולהמליץ על תזונה המותאמת לכל מטופל.

נכון להיום, דיאטנים בטיפול נמרץ יצרו והפיצו פרוטוקולים להתחלת הזנה בקרב מטופלים בטיפול נמרץ, על מנת להבטיח שמטופלים ניזונים עוד לפני שהם נבדקים ע"י הדיאטנים.

מדוע אנו זקוקים לדיאטנים בבתי חולים כדי להילחם בקורונה - COVID-19?

ידוע כי לחולים המטופלים תזונתית ע"י דיאטנים לפי ההמלצות, יש שהות קצרה בטיפול נמרץ בפרט ובאשפוז בכלל. חולים יכולים לחוות תת תזונה, שינויים בדפוסי האכילה ותיאבון ירוד לפני המחלה הקריטית, במהלכה ואחריה, ואלו יכולים להשפיע ישירות על ההחלמה והשיקום.

לדיאטנים גם תפקידים נוספים, לדוגמה לקבוע את אופן ההזנה, לקיבה או למעי. ישנם מטופלים אשר אינם סופגים היטב מזון המוזן ישירות דרך צינורית לקיבה, ובמקרה זה נכניס את הצינורית למעי הדק. חלק מחולי ה- COVID 19 מונשמים על הבטן (מנח זה לעיתים אינו מאפשר הזנה מלאה ישירות למערת עיכול). במקרה כזה הדיאטנים יקבעו מרשם תזונתי להזנה דרך הוריד.

מה לגבי תפקידים אחרים של דיאטנים פרט לטיפול נמרץ כדי להילחם במגיפת הקורונה COVID-19?

כמובן שמעל לכל זה, דיאטנים ממשיכים לתמוך תזונתית בחולי קורונה במצבים קלים ובינוניים, באנשים עם מצבים בריאותיים אחרים, כגון אנשים אחרי ניתוח, חולים אונקולוגיים וחולי סוכרת. מטופלים רבים נמנעים מלהגיע לטיפול בשל חשש הדבקה. חשוב לזכור כי טיפול תזונתי הינו חיוני במניעה וטיפול, גם במצבי מגיפה.

דיאטנים במרבית בתי החולים וקופות החולים משתמשים בטכנולוגיה כדי לאפשר טיפול מרחוק- ייעוץ טלפוני או בוידאו. יש לברר במכל מקום את תנאי הייעוץ התזונתי שלו.

דיאטנים במשרד הבריאות מספקים מידע רב על בריאות הציבור כדי לעזור לציבור הרחב להישאר בריאים ובטוחים במהלך המשבר – מוזמנים לפנות לאתר <https://www.efsharibari.gov.il/>

תפקיד ומטרת הדיאטנים היא להבטיח שהמטופל יקבל את התזונה הנכונה כדי לסייע למנוע תחלואה לתמוך ולעזור בזמן מחלה אקוטית ובהתאוששות ממנה, ולתמוך בשיקום המתמשך עד להחלמה.

תודות

תודה רבה לדנה ויינר, דיאטנית, מנהלת היחידה לתזונה בשיבא, על היוזמה והתרגום

המסמך נוצר בהשראת פרסום של ארגון הדיאטנים הבריטי (BDA) - <https://tinyurl.com/yce8bmn3>